

Σπουδαία σκηνοθεσία και υποκριτική

«**Η ΝΕΑ ΤΑΞΗ** Πραγμάτων 2» του Χάρολντ Πίντερ. Συμπαγωγή των Paravan Proactions και Fresh Target Theatre Ensemble. Σύλληψη-σκηνοθεσία: Πάρις Ερωτοκρίτου. Σκηνογραφία: Χάρης Καυκαρίδης, Μελίτα Κούτα. Εικαστική επιμέλεια μουσειακού χώρου: Κωνσταντίνος Ταλιώτης. Επιμέλεια κίνησης: Pascal Caron. Σχεδιασμός φωτισμού: Καρολίνα Σπύρου. Μακιγιάζ: Ελιάνα Μανδρίδου. Διευθυντής φωτογραφίας: Ορέστης Λάμπρου. Παίζουν: Αντώνης Κατσαρής, Ευτύχιος Πουλλαϊδής, Πέτρος Γιωρκάτζης, Βασιλική Κυπραίου, Νέδη Αντωνιάδη, Μάριος Κωνσταντίνου, Πάρις Ερωτοκρίτου, Αριάννα Άλφα, Βαρβάρα Λάρμου, Μαριέλλα Σαββίδου.

Τα μικρά πολιτικά του Πίντερ είναι τεκμήριο ύψιστης ωριμότητας καλλιτέχνη και ανθρώπου. Η θηκική φόρμουλα των δημιουργιών και της στάσης ζωής του Πίντερ είναι μία, είναι ενιαία, και πιστεύω, πχει ως εξής «Η αξιοπρέπεια ισούται με την τιμιότητα». Αν θέλετε, γυρίστε την αλλιώς, το ίδιο κάνει. Όταν ο καλλιτέχνης, όταν ο άνθρωπος φτάνει στο σημείο να θεωρεί αναξιοπρεπές (και γι' αυτό ανεπίτρεπτο) να μην είναι τίμιος και ειλικρινής, τότε δεν του χρειάζονται ούτε ιδεολογικά δόγματα, ούτε θρησκευτικές εντολές. Απλώς δεν χρειάζονται...

Όταν οι σκηνοθέτες επιλέγουν να καταπαστούν με τα έργα της τελευταίας, έντονα πολιτικής περιόδου του Πίντερ, σχεδόν πάντα υπάρχει λόγος, εσωτερικός ή και εξωτερικός, που κατευθύνει την προσωπική τους πορεία προς αυτό το ηθικό δοκιμαστήριο. Σίγουρα υπάρχουν και διαφορετικές, ελαφρότερες και επιπολαιότερες προσεγγίσεις, αλλά τότε, εκδικητικά, οι παραστάσεις δεν πετυχαίνουν.

Είχα δει κάποτε την παράσταση του εξαγριωμένου με τον ακάλυπτο και συγκαλυμμένο ολοκληρωτισμό γηραιού Γάλλου σκηνοθέτη Roger Planchon «Le nouvel Ordre Mondial». Πέτυχε. Είχα δει την παράσταση του Underground θεάτρου από τη Λευκορωσία που κυριολεκτικά πολέμουσε μέσω του κειμένου του Πίντερ τον υπαρκτό ολοκληρωτισμό του καθεστώτος του Λουκασένκο. Και αυτή πέτυχε. Πέτυχε όμως και η παραγωγή που παίζεται τώρα στο υπόγειο του Σατιρικού, η σύμπραξη του σκηνοθέτη Πάρη Ερωτοκρίτου (που ως Fresh Target Theatre Ensemble είχε ανεβάσει τη συρραφή των τεσσάρων μονόπρακτων του Πίντερ πέρσι στην Αθήνα) και των Paravan Proactions, δηλαδή των σκηνογράφων Χάρη Καυκαρίδη και Μελίτας Κούτα. Και, ως γνωστόν, τίποτα δεν είναι τόσο μεταδοτικό (από το σκηνοθέτη προς τους ηθοποιούς του και απ' εκεί προς το κοινό) όσο η έντονη εσωτερική ανάγκη του σκηνοθέτη να προβεί στην επιλεγμένη πράξη. Σε μας τους θεατές αυτό παίρνει τη μορφή της έντονης συναισθηματικής ανταπόκρισης και συντονισμού και συγχρονισμού με τη θεατρική πράξη συλλογισμού. Όμως η συγκεκριμένη παραγωγή

δεν μπορεί να ειπωθεί ως απλή παράσταση και η συμμετοχή που απαιτείται από τους θεατές είναι ενεργός. Το εύρημα των συνδημιουργών είναι να εγκλωβίσουν το κοινό στο ρόλο των συνενόχων των φορέων της Νέας Τάξης Πραγμάτων. Αυτή τη συν-ενοχή την αντιλαμβανόμαστε σταδιακά. Πρώτα είμαστε οι ανυποψίαστοι καλεσμένοι σε μια πανηγυρική έκθεση προς τιμήν του Brave New World, τα εκθέματα της οποίας κορυφώνονται με το κεντημένο κιτσο-μεγαλοπρεπές ολόγκαν «Believe and Obey», και σιγά σιγά αρχίζουμε να όχι το believe, τουλάχιστον το obey στις διαταγές της επί της εθιμοτυπίας Νέδης Αντωνιάδου που χωρίζει τον κόσμο σε ομάδες, τον οδηγεί και τον καθοδηγεί. Πόσο εύκολα μετατρέπεται κανείς από άτομο σε μέρος άβουλου συνόλου! Το μονόπρακτο «Ακριβώς» το είδαμε σε μικρό φιλμ όπου οι δύο ψυχροί τεχνοκράτες (Αντώνης Κατσαρής, Ευ-

τύχιος Πουλλαϊδής) με το ποτό στο χέρι συζητούσαν ακριβείς αριθμούς νεκρών και η δική μας συν-ενοχή βρήκε έκφραση στην αδιαφορία μας. Η πορεία μας συνεχίστηκε και τη «Νέα Παγκόσμια Τά-

ξη Πραγμάτων», τη σκηνή των ηδονιζόμενων βασανιστών και του θύματος (Πάρις Ερωτοκρίτου, Μάριος Κωνσταντίνου, Πέτρος Γιωρκάτζης) την είδαμε πίσω από το ανακριτικό γυαλί, πραγματικά τρομαγμένοι, δοξάζοντας από μέσα μας τη δημοκρατία στην οποία ζούμε και ένοχα αποφεύγοντας να ταυτιστούμε με το θύμα.

Το αποκορύφωμα της παράστασης είναι το «Ένα ακόμα και φύγαμε». Ο Πάρις Ερωτοκρίτου πολύ σωστά θεωρεί ότι αυτό το μονόπρακτο πρέπει να το παρακολουθήσουμε ως κλασικοί θεατές. Τον Αρχιβασανιστή του Αντώνη Κατσαρή τον είχαμε ήδη συναντήσει σε τρομακτικά κοντινή απόσταση, όταν η σκοτεινή διαδρομή μας είχε φέρει στο γραφείο του. Τώρα, που μας αφήνουν στο συνηθισμένο μας σκοτάδι πάνω στις συνηθισμένες μας καρέκλες, μέσα από την εξαιρετική δουλειά του ηθοποιού απολαμβάνουμε το γλωσσικό μεγαλείο του Πίντερ, τη μοναδική ικανότητά του να δημιουργεί και να γκρεμίζει κόσμους με σχεδόν ασύνδετες φράσεις, με παύσεις, με πατήματα των κουμπιών που ενεργοποιούν μνήμες και συνειρμούς. Ο Κατσαρής είναι απόλυτα πιντερικός, τέρως και γελοιογραφία ταυτόχρονα. Παίζει με το σώμα, με τη φωνή, με τη σιωπή, κρατάει αλάνθαστα το ρυθμό. Ο σκηνοθέτης έχει δομήσει γερά το μονόπρακτο, οι συμμετοχές του Πέτρου Γιωρκάτζη και της Βασιλικής Κυπραίου προσθέτουν σημαντικά στοιχεία στη σκηνή.

Ο Ευτύχιος Πουλλαϊδής αναλαμβάνει τη «Συνέντευξη Τύπου» δείχνοντας την ασοδοσία της εξουσίας, τη μέθη και την αλαζονεία της ατιμώρητης ψευδολογίας. Πολύ ενδιαφέρουσα χρήση χώρου (Μελίτα Κούτα, Χάρης Καυκαρίδης, Δημήτρης Ταλιώτης). Σπουδαίες, σκηνοθετικές και υποκριτικές δουλειές.

Θέατρο
THE NONAS ΜΟΛΕΣΚΗ